

ประเภทภูมิปัญญาด้าน หมอรักษา

ชื่อภูมิปัญญา คาถาเป่ารักษาโรคตาแดง

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

การรักษาโรคตาแดงของคนในสมัยก่อนนั้น ยังไม่มียารักษา จึงต้องอาศัยการรักษาแบบโบราณ หรือแบบพื้นเมือง คือการเป่าคาถาไล่ตาของผู้ป่วย และเป่าคาถาใส่ในขวดน้ำให้ผู้ป่วยที่เป็นโรคตาแดงดื่ม

ขั้นตอนการนำไปใช้

เตรียมสวย 2 สวย ซึ่งภายในสวยจะมี เทียน 4 เล่ม รูป 3 ดอก ดอกไม้ 3 ดอก เงิน 25 บาท ซึ่งเรียกว่า “ขันตั้ง”

จากนั้น ผู้ที่เป็นหมอรักษาโรคตาแดง หรือภาษาพื้นบ้านเรียกว่า “อาจารย์” ก็จะรับขันตั้ง และเริ่มบทเป่าคาถาดังนี้

บทคาถาเป่าโรคตาแดง

ยันทุนปมิตตั้ง อะวะมัง คะสัณจะโย จามะนะ โบสะกฤษส สะสัทโท ปาปีคคะโฮทุสสุปั้ง อะกันตั้ง ฮัมมานุภาเวนะ วินาสะ เมณฑุ (จบบทนี้แล้วอาจารย์เป่าไล่ตาแดง 1 ครั้ง)

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมัง คะสัณจะโย จามะนาโป สกุวัสสะโทปา ปักคะ โฮทุสสุปั้ง อากันตั้ง สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมณฑุ (จบบทนี้แล้ว อาจารย์เป่าไล่ตาแดงอีก 2 ครั้ง)

เมื่อเสร็จจากพิธีการเป่าคาถาในไล่ตาเสร็จแล้ว อาจารย์ก็หยิบน้ำดื่มที่เตรียมไว้ในขวด และเริ่มบทคาถาเป่าใส่ขวด เพื่อให้ผู้ป่วยเอาไปดื่มที่บ้าน หรือที่ภาษาพื้นบ้านเรียกว่า “น้ำมนต์”

บทคาถาเป่าใส่ขวดน้ำมนต์

อุเจตหรัน อุ่นะมอ พะกะวะอุ่ง อุ่งหับแห่ง หัมร้อยแป้ อุ่งสิริ อุ่งกั้ว อุ่งสัวหาย (จบบทนี้แล้ว อาจารย์เป่าใส่ขวด 3 ครั้ง) คาถาบทนี้ทำซ้ำกัน 3 ครั้ง

เสร็จแล้วให้ผู้ปวยนำน้ำมนต์นี้ไปดื่มที่บ้าน ให้ผู้ป่วยดื่มจนหายจากโรคตาแดง เมื่อผู้ป่วยหายจากโรคตาแดงแล้วผู้ป่วยก็จะกลับมาหาอาจารย์อีกครั้ง เพื่อ “ปลดขันตั้ง” หมายถึงเสร็จสิ้นการรักษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ประโยชน์ที่ท้องถิ่นได้รับ

รักษาโรคตาแดง

แหล่งข้อมูล

นายพรม ทิพจักร์

บ้านเลขที่ 126 หมู่ 5 บ้านอ้าย อำเภออายนาโหล อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน